

August Gailit
Urmas Lennuk

NIPER NAADI TALV

Lavastaja **Urmas Lennuk**
Kunstnik **Kristjan Suits** (Tallinna Linnateater)
Heli looja ja muusikaline kujundaja **Kristjan Priks**
Dramaturgiline konsultant **Liis Aedmaa** (Ugala)
Valguskujundaja **Roomet Villau**

TOOMAS NIPERNAADI Hannes Kaljujärv
AUGUST GAILIT Madis Mäeorg (Vanemuine)
VANA NAINE Helgi Annast
KATI Liisa Aibel
ELLO Silja Miks
MARET VAA Natali Väli

Etenduse juht **Katrin Kalamets**
Esietendus 18. novembril 2022
Rakvere Teatri väikeses saalis

MEES, KES VAATAS TAGASI

Läbi oma pika elu oleme kõik teelised. Sellel teel tuleb ette „vaevalisi tunde, mil on kõik ja lauluridagi”, aga tuleb ka ette „taevalisi tunde, mil ei ole mitte midagi”, nagu ütles kunagi Juhan Viiding. Headeks teemärkideks sel rännakul nii Toomasele kui meile kõigile on kaks lugu. Üks neist pärineb Oscar Wilde'i sulest ja teine Peter Ackroydi romaanist „Oscar Wilde'i viimane testament”.

I LUGU

Elas kord keegi mees, keda tema kodukandis kõik armastasid, sest ta oskas kõnelda lõpmatul hulgal igasuguseid lugusid. Igal hommikul, kui külarahvas läks põllule oma rasket päevatööd tegema, läks too mees nurmedele ja igal õhtul, kui külarahvas põllult koju tuli ja istet võttis ning palus – jutusta meile, mees, mida sa täna ka nägid, siis jutustas mees: „Kui ma metsa läksin, nägin ma fauni flööti mängimas ja haldjaid uduloorides tema ümber tantsu keerutamas. Ja kui ma mere äärde läksin, silmasin sääl näkineide kullast kammidega oma mererohust kiharaid kammimas.” Ja külarahvas kuulas teda ning unustas oma väsimuse. Aga ühel hommikul, kui külarahvas taas põllule läks, rändas see mees metsa ja nägi seal tööpoolest fauni flööti mängimas ning haldjaid tema ümber uduloorides tantsu keerutamas. Ja kui ta mere äärde läks, silmas ta seal tööpoolest näkineide, kes kullast kammidega oma mererohust kiharaid kammisid. Kui külarahvas tol õhtul tema ümber kogunes ning palus: „Kõnele meile, mees, mida sa täna ka nägid?”, vastas too mees: „Täna ei näinud ma mitte midagi.”

II LUGU

Elasid kord noormees ja neid. Need noormees ja neid armastasid kohtuda õhtuti tiigi kaldal. Kuid ühel õhtul leidis noormees tiigi kaldalt laeka. Kuldse laeka müntidega, aga neil müntidel oli vana ja tundmatu kuninga väsinud nägu. Noormees lubas neiule, et otsib selle vana ja väsinud kuninga üles ning vahetab mündid puhta kulla vastu, mille eest saavad nad koos rajada endale uhke kodu. Neiu keelitas noormeest: „Ära mine! Meil on juba niigi kõik olemas!” Aga noormees jäi endale kindlaks. Ta kõndis läbi kaugete maade ja küsis kõikjal vana kuninga järgi, kelle nägu müntidel ilutses.

Inimesed naersid ta üle ja ütlesid, et see on vaid valeraha, aga noormees ei jätnud. Ta rändas läbi pika elu, kuid kõikjal vaid naerdi ta üle. Ühel õhtul jõudis noormees tiigi kaldale, kus märkas üht vana, kaunist naist pisaraid pühkimas. Miks sa nutad, küsis noormees, ja naine jutustas talle: „Kunagi olin noor ja ilus. Kohtusime igal õhtul siin tiigi kaldal oma

armsamaga ning olime õnnelikud, kuid ühel õnnetul õhtul leidis ta tiigi kaldalt laeka, mis oli võõra ja tundmatu kuninga palgega münte täis. Ta läks seda kuningat otsima, et ehitada meile uhke häärber, kuid pole tänaseni tagasi saanud.” Noormees hakkas naerma ja ütles: „See olen ju mina! Kuidas sa mind ära ei tunne?” Vana naine vaatas teda ja lausus: „Vaata vetevoogudesse!” Ja kui too noormees tiigivette vaatas, märkas ta seal, et vana ja väsinud kuningas, keda ta kogu elu otsinud oli – peegeldus talle vastu tiigivees. Vana ja kibestunud kuningas noilt müntidelt oli ta ise.

„Nipernaaditalve” tegelased otsivad, nagu me kõik, vaid igavest õnne ja armastust, aga teed nendeni viivad läbi mitme erineva ilmakaare. Õnnelikud on need, kes kohale jõudes saavad vetevoogudesse vaadata ja öelda – mina ei ole too vana ja väsinud kuningas neilt müntidelt.

lavastaja

„NIPERNAADITALV” – KOMMENTAARIUM

Esimese kivi heitmine – Piibli järgi (Jh 8:7) olnud Jeesuse sõnad abielurikkujast naise kaitsmisel: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!” Kirjeldatud seik, selles peituv halastuse ja andestuse sõnum on jäänud kristliku mõttetraditsiooni püsiosaks ning kinnistunud kujundliku väljendina paljudes keeltes.

„Isade maa” – August Gailiti 1935. a ilmunud Vabadussõja-aineline romaan, mis alguses suuresti maha materdati, kuna see ei klappinud toonaste ühiskondlike ootustega; hilisem kriitika on teose groteskse ja värvika kujutuslaadi rehabiliteerinud, kõrvutades seda maailmakirjanduse mitmete tunnustatud sõjaromaanidega. Näidendis viitab Isade maa lisaks teise maailmasõja ajal pagulasena Rootsi lahkunud Gailiti igatsusele kodumaa järele.

Konn printsiks – viljakuse sümbolina kohtab konna paljudel muistsetel rahvastel. Vana-Egiptuse üks viljakusjumalanna Heqet oligi konn, vana-kreeklased seostasid konni viljakus- ja armastusjumalanna Aphroditega. Viljastava vihma toojaks peeti konna muistses Jaapanis, mitmete Ameerika põlisrahvaste juures ning Vana-Indias. Harmooniat või head õnne kehastas konn antiikmaailmas ja kehastab tänases Ida-Aasias. Kristlikus Euroopas muundus konn (nagu paganlikud tähised ikka) positiivsest sümbolist negatiivseks. Nii seisabki vendade Grimmide muinasjutus „Konn-kuningas ehk Raudne Heinrich” (1812), millest pärineb konnprintsipopulaarsus uuemal ajal, muundatu õlul raske needus ja ainult armastus võib ta selle küüsisist päästa. Konna suudlemine sai siiski alguse hiljem, ümberjutustustest. Klassikalises Euroopa rahvapärimeses, mida kasutasid Grimmid, tuli konn, et teda uuesti printsiks muuta, kas vastu seina visata või tal pea otsast löigata.

Kuningas Saalomon ja Seeba kuninganna – Saalomon (kelle nimi tähendab heebrea keeles „rahu”), kuulus tegelane Piiblis ja judaistlikus pühakirjas, oli Iisraeli valitseja 10. sajandil eKr, eeldatavalt ajalooline isik ning esimese Jeruusalemma templi rajaja, pärastpoole hiilgusrikka ja targa kuninga sünonüüm. Kuningate raamat vanas testamendis mainib Seeba kuninganna visiiti Saalomoni juurde, millest on saanud alguse pärimuslik legend nende kahe armuloost. Piibel jätab kuninganna nimetuks, Seeba asupaigaks on ajaloolased oletanud nii tänapäeva Jeemenit kui ka Etioopiat. (Kuni 1974. a valitsenud Etioopia keiserlik dünastia armastas sageli väita end põlvnevat just Saalomoni ja Seeba ühisest lapsest.) Lisaks räägib legend, et vanas testamendis Ülemlaulu nime all sisalduv erootiline

poem kujutab Saalomoni ja Seeba kuninganna armastust; traditsioon omistab teksti Saalomonile, ehkki ajaloolased dateerivad selle sajandeid hilisemaks. Kahe armastaja kokkukõla kirjeldab Ülemlaul meelelises keeles, mis on Piibli kontekstis ainulaadne, ning Nipernaadi pajatuses Maret Vaale jälgendab Gailiti sama stiili. Judaistlik ja kristlik traditsioon tõlgendavad Ülemlaulu Jumala ja Iisraeli, Jumala ja kiriku või Jumala ja inimhinge suhte allegooriana. Oma kauniduses on Ülemlaul aegade jooksul inspireerinud ohtralt kirjandus- ja muusikateoseid.

Kukk kireb kolm korda – kukk oli üldlevinud päikesesümbol kogu Euraasia muinaskultuurides, lind, kelle kiremine juhatas sisse koidu ja peletas kurjad vaimud, nagu valgus peletas pimeduse. Motiiv kukelaulu otsustavast rollist mitmesugustes kriitilistes olukordades esineb lõputus hulgas rahvajuttudes ja see leidis tee ka Piiblis. Uues testamendis ennustas Jeesus viimsel öhtusöömaajal, et Peetrus salgab ta maha kolm korda, enne kui kukk järgmisel hommikul laulab, ning samal ööl Jeesus vahistamise järel nii läkski. Mõningais rahvajuttudes kordub ka kukelaul kolm korda, mis lisab maagilist tähtsust veel – väikseima äratuntava muustrina on kolm folklooris mälu ja võrdlustega seondud sümboolne arv, nagu seitse seondub headuse ja õnnega.

Loti naine – tegelane Piiblis 1. Moosese raamatus. Kui Jumal otsustas hävitada patused linnad Soodoma ja Komorra karistuseks sealsete elanike kõlvatu eluviisi pärast, saadeti inglid hoiatama vooruslikku meest Lotti, et ta põgeneks oma perega mägedesse ega saaks hukka teiste üleastumiste tõttu. Põgenemiskäsuga kaasnes selge keeld peatuda ja tagasi vaadata. Ent Loti naine ei kuuletunud, vaid pöördus mineku käigus ometi, heitis pilgu tagasi ja muutus nähtu läbi soolasambaks.

Judeokristlikus traditsioonis tõlgendatakse Loti naise lugu enamasti õpetliku näitena, kuidas usk pannakse keelu läbi proovile ning suutmatuse seda järgida ilmutab usu nõrkust (tabu rikkumine). Ühtlasi on lugu käsitletud üleskutsena liikuda alati kindlameelselt edasi, et minevikuigatsus inimest võimetuna ei halvaks. Sarnast motiivi kohtab ka Vana-Kreekas (Orpheuse ja Eurydike müüt) ja Vana-Roomas (Baucise ja Philemoni müüt). Surnumere ääres Soodoma mäel asub tõepoolest „Loti naiseks” kutsutav soolasammas, mille selgitamise vajadus võis olla legendi tekkepõhjus.

Oscar Wilde – suur inglise-iiri kirjanik, skandaalne esteet, kes ütles enda kohta: „Ma panin oma geniaalsuse elusse ja ainult oma ande raamatutesse”, veetis pärast kurikuulsat Londonis kohtu alla sattumist ja vanglakaristust kolm aastat pagulasena Prantsusmaal ja Itaalias ning suri Pariisis 1900.

aastal. Tema kunstmuinasjuttude kaja on Nipernaadi pajatustes kohati tunda. Loo mehest, kes nägi faune, haldjaid ja näkineide, jutustas ta tegelikkuses siiski August Gailiti asemel André Gide'ile; ka soovitus luiskama õppida andis ta Gide'ile nimelt nende sõnadega. Gailiti ise jõudis Pariisi alles 1922, kui Wilde'i surmast oli möödas ligi veerand sajandit. Augusti lugu Toomasele noormehest, kes avastab müntidel vana ja väsinud kuninga näos iseenda, on teisend loost inglise kirjaniku Peter Ackroydi romaanis „Oscar Wilde'i viimane testament” (1983), kus see Wilde'ile omaste mõtisklevate muinasjuttude jälgendus on asetatud nimitelase fiktiivsesse päevikusse.

„Saatana karussell” – August Gailiti 1917. aastal ilmunud novellikogu, millele, nagu suurele osale tema varasemast loomingust, on omane talitsematu fantastika ja mänguline stiilikirevus. Lood on dekadentlikud, sümbolistlikud ja groteskselt muinasjutulised, neis tegutsevad kõrvuti müütilised, ajaloolised ja religioossed tegelased, kujundid voolavad üle, uuenev kirjanduskeel on otsiv ja ebaharilik. Algse kriitika muutsid need tegurid erakordselt vaenulikuks: kui tagantjärele tundub raamat täis julget lennukat katsetamisrõõmu, siis kaasaegsed nägid selles vaid küünilist sarkasmi ja pühadusetootust. Karussell on variatsioon Gailiti peamisest võtmemotiivist – elurattast, mis võib võtta ka looduse aastaringi, rändamise, igavese taastuleku kuju.

FAKTIKONTROLL

Nipernaadi armastab rääkida romantilisi ja kõlavaid luiskelugusid, millega väljendab omaenda seesmist igatsust ja paneb õhkama naisi. Kuid kas need on puhtakujuline väljamõeldis või põhinevad need mingis osas tegelikkusel?

Nipernaadi pajatab Katile põhjamaa Toomasest, kes läheb oma kaunite juttudega ravima Kaputala maharadža tüdruku Enelele. Haige printsessi tervendamise motiiv on muinaslugudest üldtuntud. Aga India Punjab piirkonnas asub tõesti põline Kapurthala linn, mis 18. sajandil moodustas koos ümbritsevate aladega tillukese vürstiriigi. Riiklus lakkas 1947, India iseseisvumisega Briti võimu alt. Otsus: lugu võib paika pidada, Enelele kohta puuduvad andmed.

Nipernaadi väidab Ellole, et kuningas Erik Neljateistkümpnes, keda ka Talurahva kuningaks kutsuti, saatnud jõesuudmesse kullalaevastiku. Rootsi kuningas Erik XIV, Gustav Vasa vanim poeg, võttis 1561. a tõesti vastu Tallinna linna, Harju-Viru rüütelkonna ja Järvamaa aadli alistumislepingud, pannes sellega Liivi sõja käigus aluse Rootsi aja algusele Eestis. Kuna Rootsi valitsusvõimu hakati tagantjärele Eestis pidama baltisakslaste võimuga võrreldes helgemaks ajaks, on romantiseeritus mõneti mõistatav. Kuid kullalaevastik maarahva toetuseks? Otsus: ülimalt ebatõenäoline, kuulub pigem fantaasia valda.

Nipernaadi kõneleb, et kunagi Vene valitseja Katariina ajal olnud meie mail suur pärilipüüdjate asundus, kust laevad viisid pärle kõikjale laiali. Esimesed andmed pärilipüüdmise kohta Liivimaal pärinevad 1694. a, mil Rootsi kuningas Karl XI andis välja vastava mandaadi ja ametisse seati valdkonna eest vastutav inspektor. Varem olid pärilipüüdjad Eestis teada vaid kohalikele talupoegadele, kes müüsid neid omaalgatuslikult. Mageveelise eluviisiga ebapärlikarp esines puhtaveelistes jõgedes-järvedes endistel aegadel üsna suurel hulgal. Siiski tuleb pärle ebapärlikarpides ette harva, kvaliteetse pärli leidmiseks peab läbi vaatama kuni 300 karpit. Väikese tulu tõttu ei saanud ametlikust pärilipüügist Eestis eriti asja, kuid röövpüük tingis liigi arvukuse vähenemise üheainsa leiukohani Põhja-Eestis (Pärlijõe ehk Püdisoo jõgi Harjumaal). Nipernaadi kujutletud ekspordiv asundus poleks kindlasti omadega välja tulnud. Otsus: tegelikkusel põhinev ilukirjanduslik liialdus.

NIPERNAADI LAVAL

- 1936 – Andres Särevi „Nipernaadi” Draamastuudios (nimiosas August Sunne);
- 1938 – Andres Särevi „Nipernaadi ja aastaajad” Tallinna Töölisteatri (Hugo Malmsten / Enn Toona);
- 1939 – Andres Särevi „Toomas Nipernaadi” Kuressaare teatri;
- 1942 – Riivo Kuljuse „Toomas Nipernaadi” Endlas (Arnold Sikkil);
- 1969 – Kaarel Irdi „Oli kevad, suvi, sügis (Toomas Nipernaadi)” Vanemuises (Einari Koppel / Kulno Süvalep);
- 2003 – Peeter Tammearu suvelavastus „Toomas Nipernaadi” Ugalas (Priit Võigemast);
- 2003 – Priit Pedajase „Nipernaadi” Emajõe Suveteatri (Hannes Kaljujärvi);
- 2010 – (Tartu) Noorte Teatritehase lavastus „Narkissos”, kus lisaks Gailitile kasutati lavastaja Vallo Kirsi ja dramaturg Kerli Adovi tekste;
- 2014 – Jaan Urveti „Nipernaadi” Kärdla Kultuurikeskuse harrastusteatri Soera Talumuuseumis (Kristjan Arunurm);
- 2018 – Tiit Palu (dramaturg ja lavastaja) „Inriid ja Toomas Nipernaadi. Armastus ja vabadus” Pärnu Suveteatri (Sepo Seeman);
- 2018 – Temufi „Toomas Nipernaadi”, dramatiseerija Ott Kilusk, lavastaja Peep Maasik, mängiti Pärnumaal Kuiaurus (Päärü Oja).

VAGABUNDID MAAILMAKIRJANDUSES

Sõna „vagabund” tuleb keskaja ladinakeelsest sõnast *vagabundus*, mis tähendab lihtsalt hulkurit või rändurit. Sõna keskaegsest päritolust lähtudes võiks mainida, et maailmakirjanduse isepäisemaid suuri vagabunde oli kahtlemata 15. sajandi prantsuse luuletaja François Villon, väga kireva ja kohati kriminaalse elukäiguga hulkur ja seikleja, kelle täpset surmaaegagi pole suudetud kindlaks teha.

Vagabundi elufilosoofia esitusena ja ühtaegu pihtimusena kõlavad mitmed Villoni salmid.

[...]

Küllap on pea igas maailmakirjanduse suures kangelas, alates Odysseusest, don Quijotest, Gulliveri reisidest ja Faustist, oma annus vagabundi. Erotikasfäärides rändlev Casanova, ületamatu fantaasiaga seiklusest seiklusesse sööstev vabahärra parun Münchhausen, ookeanisügavustes peituv salapärane kapten Nemo – neil kõigil on oma tugev olemuslik ühisosa.

Üks ehtne vabadustarmastav vagabund on ju Huckleberry Finn, Mark Twaini parima romaani peategelane. Teda püütakse igati „kodustada”, kuid ta põgeneb väikekodanlike mugavuste juurest ja elab õnnelikult linna tapamaja taga vaadis nagu väike Diogenes. Twain rändas nooruses laevnikuna mööda Mississippit ja hiljem on ka eesti keeles ilmunud tema mälestusteraamat „Elu Mississippil”.

Jack London oli ise nooruses hulkur; 16-aastaselt rändas ta umbes aasta jooksul läbi terve Ameerika, enamasti jalgsi, aga ka rongikatusel või -puhvitel sõites. Kanadas ta isegi arreteeriti hulkurielu pärast ja oli mõnda aega vanglas. Klassikalist ränduri elufilosoofiat annab hästi edasi Londoni tuntumaid novelle „Teelolija terviseks”.

Knut Hamsun peaks samuti olema kõigi vagabundide kaitsepühak. Oma noorpõlve hulkurielust ja nälgimisest on ta väga mõjuvalt kirjutanud debüütromaanis „Nälg”, ja sellist üksildast, kodutut vagabundi, paljuski kirjaniku enesepeegeldust, kohtame enamikus Hamsuni raamatutes. Vaimukast huumorist kantud triloogia „Hulkurid”, „August” ja „Aga elu kestab” peategelane August on nipernaadilik seikleja ja luiskaja, kes mööda maailma rännates ei leia kusagilt hingelist tugipunkti. Hamsuni arvates peab maailmas olema rahutuid rändureid, kes toovad ellu värskust, vaheldust ja uusi ideid.

[...]

Hulkur oli näiteks ka prantsuse kirjanik Jean Genet, kes on saanud tuntuks omaenese kriminaalset elulugu kajastava autobiograafilise romaaniga „Varga päevik”. Või siis Jack Kerouac, kelle romaan „Teel” räägib autodega kihutamisest läbi kogu Ameerika ja ohjeldamatust elupõletamisest; see

kujunes 1950.–1960. aastate biitnike niinimetatud löödud põlvkonna kultusromaaniks. Genet' ja Kerouaci teosed juhatavad sisse psühhedeelilise kirjanduse, kus rännakud toimuvad juba mõnuainete maailmas. Kindlasti soovitaksin John Steinbecki mõnusast huumorist kantud reisiraamatut „Teekond Charley'ga Ameerikat otsimas”, kus kirjanik koos oma lemmikpuudliga sõidab läbi ligi 40 USA osariiki.

[...]

Omaette värvika vagabundide galerii pakub meile Hermann Hesse looming. Juba Hesse debüütromaani „Peter Camenzind” minategelane on romantik-uitaja, kes teel olles lubab endale „tihtilugu jõudeaega, et ilma süümepiinadeta päevateekond vahele jätta, rohu sisse pikali heita, mõnd lookest vilistada ja tagamõtteta rõõmustada armsa oleviku üle”.

[...]

Maailmakirjanduse suurtest vagabundidest rääkides ei saa unustada ka Paradiisi-Oskarit Astrid Lindgreni „Hulkur Rasmuses”.

[...]

Aga vahest pakub kõige säravama ja efektsema vagabundi hoopis Rudyard Kiplingi „Kass, kes kõndis omapead” – Lindgreni teoste kõrval üks minu lapsepõlve lemmikraamatuid.

[...]

Vaevalt on võimalik konstrueerida mingit kindlapiirilist vagabundi stereotüüpi või definitsiooni, sest juba vagabundi loomuses on igasuguste reeglite eiramine.

[...]

Tuntud kirjandusteoreetiku Mihhail Bahtini narri-määratlus näib kehtivat ka vagabundide kohta: „Nad on elu näitekunstnikud – nende olemine langeb kokku rolliga, milles nad esinevad, ning väljaspool seda rolli ei ole neid üldse olemas. Neid iseloomustab ainulaadne eripära ja õigus olla võõrad selles maailmas, nad ei solidariseeru olemasoleva maailma mitte ühegi positsiooniga, neid ei rahulda mitte ükski positsioon selles maailmas, nad näevad läbi iga positsiooni vale ja pahupoole.”

[...]

Jah, grotesk, karneval, veidrustamine, eredalt isikupärased ja samas nii eriskummalised tegelased – just sellisena on August Gailit väga ehedalt 21. sajandi kirjanik, kindlasti hoopis rohkem kui tema kaasaegsed.

[...]

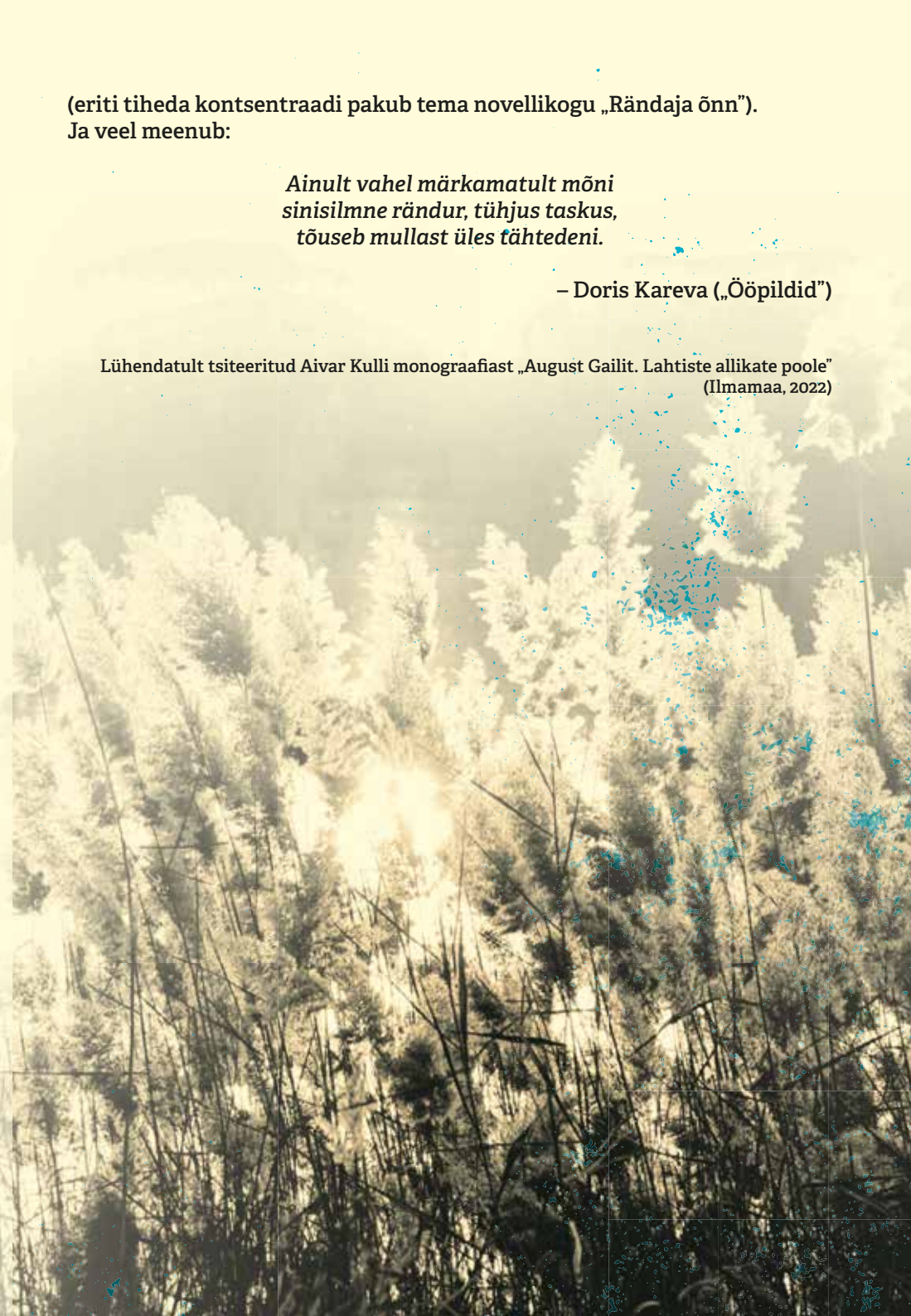
Eesti kirjanduse esimene vagabund oli Kristjan Jaak Peterson. Gustav Suitsu „Oma saar” annab edasi kõigi otsijate ja rändurite kreedot. Ernst Enno kuulus „Rändaja õhtulaul” mõjus väga sisendusjõuliselt ka Nipernaadi-filmis. Tuntud pagulasprosaist Arved Viirlaid pani ühe oma värsikogu pealkirjaks „Hulkuri evangeelium”. Lõpetuseks tahaksin meenutada, et üks maagilisemaid rändureid Eesti kirjanduses on Mehis Heinsaar

(eriti tiheda kontsentraadi pakub tema novellikogu „Rändaja õnn”).
Ja veel meenub:

*Ainult vahel märkamatult mõni
sinisilmne rändur, tühjus taskus,
tõuseb mullast üles tähtedeni.*

– Doris Kareva („Ööpildid”)

Lühendatult tsiteeritud Aivar Kulli monograafiast „August Gailit. Lahtiste allikate poole”
(Ilmamaa, 2022)

RAKVERE TEATER

Näitlejad – Liisa Aibel, Rainer Elhi, Margus Grosnõi, Grete Jürgenson, Jaune Kimmel, Ülle Lichtfeldt, Märten Matsu, Silja Miks, Madis Mäeorg, Tiina Mälberg, Saara Pius, Anneli Rahkema, Peeter Rästas, Eduard Salmistu, Tarvo Sõmer, Elar Vahter, Natali Väli ja Imre Õunapuu
Valgustajad – Arne Maasi, Märt Sell ja Roomet Villau
Helitehnikud – Peeter Pilv, Andres Raja ja Kerdo Vainer
Inspitsiendid – Katrin Kalamets, Aune Kuul ja Eili Neuhaus
Grimeerijad – Helena Kongi, Maret Kongi ja Liisbeth Liidema
Kostümeerijad – Anne Joorits ja Kaja Kupp
Rätsepad – Anne Komp, Merli Matti ja Kaja Uustalu
Butafoor-dekoraator – Helen Padu
Puusepp – Aare Vilba
Lavatehnikud – Aimar Ehas, Reio Kiviberg, Riho Lillakas, Ottomar Sukko, Hendrik Vilde ja Mati Väljaots
Bussijuht – Tõnu Tammjärv
Lavastusala juht – Tiit Kalm
Lavastusala juhi abi – Maie Nurmoja
Juhi abi – Helle-Mall Niinemets
Korraldusjuht – Marika Tint
Turundusspetsialist – Evelin Rikma
Reklaamijuht – Kristo Kruusman
Müügiadministraator – Daisy Kull
Projektijuht – Helen Solovjev
Trupijuht – Getter Marii Kalvik
Etendusteenistuse juht – Indrek Apinis
Raamatupidajad – Tuuli Jaansen ja Merle Siirak
Arhivaar-spetsialist – Mari Vitskovski
IT-spetsialist – Aleksander Kikkas
Arvutigraafik – Peeter Rästas
Kirjandustoimetaja – Lauri Saaber
Dramaturg-lavastaja – Urmas Lennuk
Kino osakonnajuht – Brenda Pastimäe
Kino osakonnajuhi abi – Karolin Harjus ja Oliver-Hannes Kurs
Kino teenindajad – Julia Gorjainov, Olga Kikkas, Laura Rosin ja Andry Sten Tüvi
Kino abiteenindajad – Amanda Karakai, Tuuli Puust, Marta Sõmer, Jana Turapina ja Eliza Vaškinel
Teenindusjuht – Kaie Kalvik
Teenindusjuhi abi – Iris Tander
Kohvikuteenindajad – Markko Karu, Andželika Krikun, Elis Kukk, Marje Nurmepaju, Cärolin Rajasaar ja Katrin Teichmann
Abiteenindajad – Epp Kaljos, Liivi Kasemets ja Siim Kroonmäe
Publikuteenindajad – Kersti Kalamets, Inge Kelk, Agnes Kink, Tiina Krutto, Urve Kukk, Merli Matti, Maarika Miilman, Marje Nurmepaju, Ülla Nõmmik, Remek Raumann, Keed Sokolov, Viive Vaab ja Pilve Volter
Kokad – Reet Kalde ja Liina Orgus
Abikokad – Maie Rohesalu ja Kaili Kütt
Koristajad – Leena Freiberg, Nelli Hudik, Gulnara Kert ja Aniita Vaher
Majahoidja-hoovikoristajad – Taimi Tanning
Parkimiskorraldaja – Toomas Aettik
Peakunstnik – Krista Aren
Loominguline juht – Peeter Raudsepp
Teatrijuht – Velvo Väli
Kavalehe koostas Lauri Saaber, kujundas Peeter Rästas

Eesti Etendusasutuste Liit
Estonian Association of
Performing Arts Institutions

RAKVERELEVEL